

กระบวนการเกิดหินงอกหินย้อย

หินงอกหินย้อย เป็นปรากฏการณ์ชนิดหนึ่งที่เกิดต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาหลายพันหรือหมื่นปี ซึ่งส่วนใหญ่จะมักเกิดขึ้นในถ้ำหินปูน เพราะมีความชื้นอันเป็นปัจจัยของการเกิดขึ้นของปรากฏการณ์ประเภทนี้ หินงอกหินย้อยนั้น มีลักษณะเป็นหินที่ยื่นหรือหยดเข้าหากันคล้ายกับเป็นของเหลว โดยมากเราเรียกหินที่หยดลงมาจากด้านบนว่าหินย้อย และเรียกหินที่ยื่นขึ้นไปจากทางด้านล่างว่าหินงอก ซึ่งกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดสภาพนี้นั้นสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

หินงอกหินย้อยเกิดจากความชื้นต่าง ๆ ที่สะสมอยู่ในดิน คือเมื่อปลายยุคน้ำแข็ง หิมะเริ่มละลายตัว และความชื้นต่าง ๆ ก็ไหลมาสะสมในดิน หรือช่องว่างระหว่างดินกลายเป็นธารน้ำใต้ดิน

เมื่อน้ำใต้ดินนั้นรวมตัวกับคาร์บอนไดออกไซด์ ทำให้เกิดกระบวนการสึกกร่อน และเกิดเป็นกรดคาร์บอนิก ซึ่งเป็นกรดอ่อนชนิดหนึ่ง เมื่อหินปูนนั้นเจอกับกรดคาร์บอนิกที่สามารถกัดกร่อนหินปูนได้ ก็จะทำให้เกิดช่องว่างขึ้น เล็กบ้างใหญ่บ้าง ซึ่งเราเรียกช่องว่างที่เกิดขึ้นใหม่นี้ว่า ถ้ำ

หินย้อยเกิดได้จากกระบวนการเหล่านี้เอง กล่าวได้ว่าหินย้อยคือหินปูนที่จับตัวกันเป็นแท่งหรือแผ่นย้อยลงมาจากเพดานถ้ำ เมื่อมีน้ำที่มีหินปูนสะสมอยู่หยดลงมาจากตามรอยแตกหรือรอยแยก และเมื่อน้ำนั้นสูญเสียคาร์บอนไดออกไซด์ออกไป ก็จะทำให้เกิดสารประกอบประเภทคาร์บอเนต จากนั้นเมื่อเกิดการสะสมตัวพอกพูนมากขึ้นเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดเป็นแท่งหินที่ย้อยลงมาจากเพดานถ้ำ โดยมากมักมีลักษณะกลมวงด้านใน

หินงอกเกิดจากกระบวนการที่คล้ายกันคือ เกิดจากน้ำที่มีหินปูนสะสมอยู่หยดลงมาจากเพดานถ้ำ สู้น้ำที่นิ่งอยู่ใต้อากาศที่น้ำนั้นมีตะกอนหินปูนอยู่มาก เมื่อเกิดการสูญเสียคาร์บอนไดออกไซด์ไปจึงทำให้เกิดสะสมเป็นแท่ง ยื่นไปในอากาศสูงจากพื้นถ้ำ กระบวนการเกิดหินงอกหินย้อยนี้มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นเมื่อเกิดหินย้อยแล้วจึงต้องมีหินงอกด้วย (ยกเว้นถ้ำที่ไม่มีพื้น) และเมื่อมีหินงอกต้องมีหินย้อยด้วยเช่นกัน

สำหรับผู้ที่สนใจอยากจะทำชมถ้ำหินงอกหินย้อยนั้น ในประเทศไทยก็มีอยู่หลายที่ พบได้บ่อยทั่วไปทุกภาคของประเทศไทย เช่น ถ้ำละว้า จ. กาญจนบุรี ถ้ำดาวดึงส์ อ. ไทรโยค จ. กาญจนบุรี ถ้ำหินงอกวัดถ้ำสุมนิ จ. พัทลุง เป็นต้น

ดัดแปลงจาก: “กระบวนการเกิดหินงอก หินย้อย”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.xn--๑๒.cg๑/๒๕๕๗>.